

Češi jsou připraveni, ba pyšni tento nový závažný úděl na sebe přijmout, avšak – a to, myslím, stojí za zmínku – Černý už začíná v rychle se pohybující situaci tušit něco, co pro něho už není pouze vnímatelným rizikem, ale nyní se rychle stává konkrétní obavou: podezření nové zrady milované Evropy, druhé po Mnichově. Přesvědčivým tónem totiž píše: „My krčíme rameny, když slyšíme mluvit o železné oponě. My tady u nás o tom nic nevíme. A pokud takovou oponu nespustíte vy samotní, mezi Prahou a autentickou kulturou západních zemí nikdy nebude něco podobného existovat.“²⁹

Jak dobře víme, Černého harmonizující sen, jeho šlechetná utopie, kterou bychom mohli sledovat v průběhu celé jeho kritické a literární kritické činnosti, se neuskutečnila; zrada se stala skutkem a jeho zapomenutý italský článek tedy dnes zůstává vzdálenou výzvou, prvním nevyslyšeným křikem Koruny české (už skoro) za oponou.

29 Srov. È la Cecoslovacchia al di là della cortina...?, s. 74.